

דין טלית בלילה

דין טלית מיוחדת לילה, שלובש ביום, ולהפך

לילה לאו זמן ציצית, ולכן נשים פטורות. ונחלקו הראשונים בביאור דין זה. שיטת הרמב"ם, דכל טלית פטורה מציצית בלילה, אפילו טלית שמיוחדת ליום, וכל טלית חייבת בציצית ביום, אפילו מיוחדת ללילה, ואין הבדל בין טלית מיוחדת ליום או ללילה, אלא ההבדל הוא רק בזמן, שבליילה פטור וביום חייב.

אבל שיטת הרא"ש, שהכל תלוי בטלית. שטלית שמיוחדת ליום חייבת בציצית, אפילו אם לובשה בלילה, וטלית שמיוחדת ללילה פטורה מציצית אפילו לובשה ביום. וכתבו התוס', דאף על פי כן נחשב ציצית למצוה שהזמן גרמא, אף על פי שטלית של יום חייבת בלילה, כיון שהגורם לחיוב הוא הזמן, נחשב למצוה שהזמן גרמא.

להלכה חוששין לשני השיטות. לפיכך, אין לברך על טלית אלא אם היא מיוחדת ליום ולובשה ביום לפני שקיעת החמה. כמו כן טלית ללא ציצית אין ללבוש אלא בטלית שמיוחדת ללילה ולובשה בלילה, שלעולם הולכים לחומרא.

לפי זה, מי שמביא עמו טלית להתפלל בליל שבת לפני התיבה קבלת שבת, יש להזהר לברך עליה לפני שקיעת החמה, שלאחר שקיעת החמה לא יוכל לברך עליה.

מטעם זה יש רוצים לומר, שאין לקשור טלית בציצית בלילה, כיון שלפי הרמב"ם הזמן פטור מציצית, הרי זה תעשה ולא מן העשוי, שהרי בלילה אינו חייב בציצית, וכאלו קושר שלא בזמן חיוב. אבל למעשה כל הפוסקים כתבו שאין לחשוש לזה, וכן נוהגים שאין חוששין כלל לחשש זה, שאין זה בכלל תעשה ולא מן העשוי, כיון שבזמן חיוב הוא מעשה ממש, אין דין תעשה ולא מן העשוי בזמן של פטור.

לקשור את הציציות לבד

בהזדמנות זאת ראוי לעורר, שדבר גדול הוא לקשור בעצמו ציצית לטלית, ולא לסמוך על קשירה של בעל החנות, כיון שיש ענין גדול שאדם יעשה בעצמו את המצוה. כמו כן ידקדק שיעשה לשמה. ומי שאינו יודע לקשור ציצית לטלית, ילמד לעשות כן, כי הוא דבר גדול מאוד.

מנהג האר"י ז"ל שישן בלילה בטלית קטן

והנה האר"י הקדוש זיע"א כתב, שדבר גדול הוא לישון בלילה עם טלית קטן וציצית. ואף על פי שהיו גדולי ישראל שלא נהגו כן, ביניהם רבינו החתם סופר זיע"א ועוד, מכל מקום גדולי החסידות נהגו להקפיד לישון בטלית קטן עם ציצית. אלא שלפי המבואר לעיל יש לעיין בזה, שהרי טלית שמיוחדת לילה וישן בה בלילה פטורה מציצית, ואיך יקיים מה שכתב האר"י ז"ל בטלית שאין בה חיוב מצוה, ומטעם זה היו גדולי ישראל שנהגו להקפיד לישון בטלית קטן שמיוחדת גם ליום. אבל הרבה כתבו שאין להקפיד בזה. ולהפך, יש אומרים שאין זה כבוד ללכת בטלית שישן בה בלילה. ואף על פי כן כתבו שיוצא ידי דברי האר"י ז"ל, שכיון שדברי האר"י אינם מעיקר הדין אלא ענין של סגולה, גם בטלית שפטורה מחמת הלילה יש בה את הסגולה של ציצית כשישן בה, כך כתב מרן השבט הלוי זיע"א.